Turkish Studies - Economics, Finance, Politics

www.turkishstudies.net/economy

eISSN: 2667-5625

INTERNATIONAL BALKAN UNIVERSITY
Sponsored by IBU

Research Article / Araştırma Makalesi

Türk Üniversitelerinde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünün Lisans Ders Planlarının Nitel Analizi*

Qualitative Analysis of Undergraduate Course Plans' the Department of Political Science and Public Administration in Turkish Universities

Melike Erdoğan**

Abstract: Public personnel is one of the basic elements for occuring public administration and doing effective public service in a country. Therefore, it is important that the sates have qualified public personnel. The states foundated departments educating and training public administration field at the undergraduate level in universities for public personnel necessity. There are states universites and foundation universities that provide training about public administration in Turkey. Public administration education is given twenty-four departments of public administration and eighty-six departments of political science and public administration in Turkey. The aim of this study is to analysis undergraduate lessons plans of political science and public administraion of selected six universities. The sample of the research is political science and public administration department of six universities established in 1992 and selected from different regions. . In this study, eight-semester-lessons plans at undergraduate level of political sciences and public administration departments of Adnan Menderes University Nazilli Faculty of Economics and Administrative Sciences, Çanakkale Onsekiz Mart University Faculty of Political Sciences, Kafkas University Faculty of Economics and Administrative Sciences, Kırıkkale University Faculty of Economics and Administrative Sciences, Süleyman Demirel University Faculty of Economics and Administrative Sciences, Zonguldak Bülent Ecevit University Faculty of Economics and Administrative Sciences were evaluated. Syllabuses were analyzed qualitatively with MAXQDA program the method of document review. Politics, administration, city, environment, law, social, foreing language ve supportive lessons themes were made in this sudy. The findings were obtained by analysing sub-codes under these themes. As a result of analysis the evidence that there is different among local government, city and environment, politic and social sciences, management sciences, law sciences ve foreign language in the politic science and public administration's plans obtained. Number of practical lessoons isn't enough in their lesson plans. The number of students per academic staff is quite high. It is necessity that more academic staff should be employed and should be updated in the universities' plans in order to a balanced distribution among the departments.

---

* Bu çalışma 21-23 Şubat 2019 tarihleri arasında Kayseri'de gerçekleştirilen 16. Kamu Yönetimi Forumu (KAYFOR) da sunulan bildirinin genişletilmesi ve güncellenmesi sonucunda hazırlanmıştır.

** Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

Asst. Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Political Sciences, Department of Political Science and Public Administration

ORCID 0000-0001-6822-7445

melike.erdogan@comu.edu.tr

Cite as/ Atıf: Erdoğan, M. (2020). Türk üniversitelerinde siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümünün lisans ders planlarının nitel analizi. *Turkish Studies - Economy*, *15*(4), 2001-2016. https://dx.doi.org/10.47644/TurkishStudies.43148

Received/Geliş: 23 April/Nisan 2020
Accepted/Kabul: 20 December/Aralık 2020
Copyright © INTAC LTD, Turkey
Checked by plagiarism software
Published/Yayın: 25 December/Aralık 2020
CC BY-NC 4.0

Structured Abstract: Public administration is an academic discipline, which regards understanding the public bureaucracy and its relations with publich to which it offers goods and services. Public administration reviews the administrative thoughts, structures and political understandings. In addition, public activities, structures, thoughts, methods and the training of the basic elements of administrative process also take placea among the aims of public administration as an academic discipline. Education and activities related to the public administration in universities are also aimed at this purpose (Eryılmaz, 2014:1).

Public administration teaching has two senses, as narrow and broad. In a narrow sense, public administration education is a type of education that is identified with the department of management sciences based on public administration discipline. On the other hand, public administration education is an interdisciplinary education based on different fields such as management science, political science, public law and public economy and evaluating various aspects of public administration as a whole (Ömürgönülşen, 2010:125). In this study, the concept of public administration education is interpreted in a broad sense.

The main function of public administration, which is an academic discipline, is education, training, research, and application activities at higher education level. The origin of public administration in Turkey is based on the Enderun school education in the Ottoman period. The development process of public administration education started as from the Second World War. After the foundation of Board of Higher Education (YÖK) in 1981, the number of Public Administration departments in Turkey started to increase rapidly. After the year of 1990, in Turkey public administration departments within the body of Faculty of Economics and Administrative Sciences were established. In 2000s, In 2000s, political science and public administration departments started to be formed by changing the name of public administration departments. In Turkey, the education of public administration are provided under the two different names as public administration and political science and public administration.

In Turkey, the education of public administration are provided under the two different names as public administration and political science and public administration. In Turkey, the number of public administration departments is 26, whereas the number of political science and public administration departments is 88. In this study, public administration education is approached in a broad sense. The aim of the study is to reveal the differences between the lesson plans of six political science and public administration departments in different regions. The method of document review is used in this study. Document review includes the analysis of written materials containing information about the phenomenon or events to be investigated (Yıldırım & Şimşek, 2016:189). The sample of the research is limited to the political science and public administration department of six universities established in 1992 and located in different regions. In this study, eight-semester-syllabuses at undergraduate level of political sciences and public administration departments of Adnan Menderes University Nazilli Faculty of Economics and Administrative Sciences, Çanakkale Onsekiz Mart University Faculty of Political Sciences, Kafkas University Faculty of Economics and Administrative Sciences, Kırıkkale University Faculty of Economics and Administrative Sciences, Süleyman Demirel University Faculty of Economics and Administrative Sciences, Zonguldak Bülent Ecevit University Faculty of Economics and Administrative Sciences were evaluated. Syllabuses were analyzed qualitatively with MAXQDA program.

Themes and codes were created by reviewing the course names in the syllabuses. Sub-disciplines of the departments of political science and public administration consist of politics and social sciences, legal sciences, management science and urban, environmental and local government policies. Considering these sub-disciplines, 7 themes were created. After the themes were created, the syllabuses were analyzed and the subcodes of themes were determined by the opinions of 2 experts in the department of political science and public administration. Courses such as economics and accounting taught by faculty members of other departments within the faculty are coded on the theme of non-departmental courses. Courses such as Turkish Language, Atatürk's Principles, painting, public relations, presentation skills, which are provided to help students in terms of their developments, are coded as support courses (Alkuş, 2010:16). The following conclusions were reached within the framework of the analysis study data.

The number of students per academic staff is quite high. It is an essential necessity that the number of students per academic staff should be less in terms of improving communication between the student and the instructor and the effectiveness of the lessons. The number of academic staff should be planned in parallel with the increase in contingents. In this planning, it should be noted that the departments of political science and public administration have an equal number of academic staff. Having sufficient number of academic members may also contribute to the establishment of more elective courses.

The distribution of the courses on the basis of departments is different in the syllabuses of the six universities studied. It is concluded that the distribution of courses between the political science and public administration sub-disciplines at six universities in the sample is at different levels. It is possible to state that there is a focus on the basis of a specific department in the syllabuses of each university. While creating syllabuses, the equal number of elective courses for specialization in the departments should be taken into consideration.

Practical lessons should take more place in syllabuses. In case of changes in lesson plans, students' wishes and expectations should also be taken into consideration. It is important to update the programs in accordance with the developments in public administration. The transformation process in public administration should be reflected to the syllabuses. As a result of the research, it is observed that the lessons related to concepts such as governance, digital and information in public administration are not sufficiently included in the syllabuses. In addition, the number of practical courses is very small.

Key words: Public administration, political science, university, city, Turkey.

Öz: Kamu personeli bir ülkede kamu yönetiminin oluşabilmesi ve etkin kamu hizmeti sunulabilmesi için temel unsurlardan biridir. Bu nedenle devletlerin nitelikli kamu personeline sahip olması önemlidir. Devletler de nitelikli kamu personeli ihtiyacı için üniversitelerde lisans düzeyinde kamu yönetimi alanında eğitim ve öğretim veren bölümlerin açılmasını sağlamıştır. Türkiye'de kamu yönetimi alanında eğitimler veren bölümler devlet üniversiteleri ve vakıf üniversitelerinde bulunmaktadır. Türkiye'de kamu yönetimi eğitimi yirmi dört üniversitenin kamu yönetimi bölümünde, seksen altı üniversitenin siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümünde verilmektedir. Bu çalışmanın temel amacı; Türkiye'de seçilen altı üniversitedeki siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinin lisans ders planlarını nitel olarak analiz etmektir. 1992 yılında kurulan ve farklı bölgelerden seçilen altı üniversitenin siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümleri çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılarak Adnan Menderes Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Kırıkkale Üniversitesi, Kafkas Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi ve Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi SBKY bölümlerinin sekiz dönemlik lisans ders planları MAXQDA nitel analiz programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada siyaset, yönetim, kent, çevre, hukuk, sosyal, yabancı dil ve destek dersleri temaları oluşturulmuştur. Bu temalar altında alt kodlar oluşturularak analiz yapılarak bulgular elde edilmiştir. Analiz sonucunda siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinin ders planlarında yerel yönetimler, kent ve çevre, siyaset ve sosyal bilimler, yönetim bilimleri, hukuk bilimleri ve yabancı dil alanında derslerin dağılımının farklı olduğu bulgusu elde edilmiştir. Ders planlarında uygulamaya yönelik ders sayısı azdır. Öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı oldukça fazladır. Daha fazla öğretim üyesinin istihdam edilmesi ve ders planlarında anabilim dalları arasında dengeli dağılım için güncelleme yapılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Kamu yönetimi, siyaset bilimi, üniversite, kent, Türkiye.

Giriş

Kamu yönetimi kamu bürokrasisi ve onun mal ve hizmet sunduğu halkla olan ilişkilerini anlamaya yönelik akademik bir disiplindir. Kamu yönetimi kamu sektöründeki yönetim düşüncelerini, yapılarını ve politikalarını anlayışlarını inceler. Ayrıca kamusal faaliyetler, yapılar, düşünceler, teknikler ve yönetim sürecinin temel unsurlarının eğitimi ve öğretimi de kamu yönetiminin akademik disiplin olarak amaçları arasındadır. Üniversitelerde verilen kamu yönetimine yönelik eğitim ve faaliyetler de bu amaca yöneliktir (Eryılmaz, 2014:1).

Kamu yönetimi öğretimi dar ve geniş olmak üzere iki anlama sahiptir. Dar anlamda kamu yönetimi öğretimi; kamu yönetimi disiplini temeline dayanan yönetim bilimleri anabilim dalı ile özdeşleşen öğretim olarak tanımlanmaktadır. Geniş anlamda kamu yönetimi öğretimi ise; yönetim bilimi, siyaset bilimi, kamu hukuku ve kamu ekonomisi gibi farklı alanlara dayanan ve kamu yönetiminin çeşitli yönlerini bir bütün olarak inceleyen disiplinler arası bir öğretim olarak

açıklanmaktadır (Ömürgönülşen, 2010: 125). Bu çalışmada geniş anlamda kamu yönetimi öğretimi kavramı kullanılmıştır.

Türkiye'de kamu yönetimi eğitiminin tarihsel süreci içinde Enderun Mektebi ilk uygulama örneğini oluşturmaktadır.1455 yılında Fatih Sultan Mehmet tarafından yönetici ve devlet adamı yetiştirmek amacıyla Enderun Mektebi kurulmuştur (Kaya, 1995:250). Tanzimat'tan sonraki dönemde Mekteb-i Sultani ve Mekteb-i Fünun-ı Mülkiye kamu yönetimi eğitiminde etkin kuruluşlar olmuştur (Görmez, 2015:30). Bu kuruluşlarda verilen kamu yönetimi eğitiminde Kara Avrupası ülkelerinin etkisi sonucunda yönetim hukukunun etkinliği söz konusu olmuştur. (Kaya, 1995:253).

Türkiye'de kamu yönetimi disiplinin gelişim süreci II. Dünya Savaşı'ndan sonra başlamıştır. 1953 yılında Birleşmiş Milletler Örgütü'nün desteğiyle Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün (TODAİE) açılması ile kamu yönetimi eğitiminde Amerikan anlayışı etkin olmaya başlamıştır. Kamu yönetimi eğitimini lisans düzeyinde vermek için 1957 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi açılmıştır (Kaya, 1995:254). Orta Doğu Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari İlimler Fakültesi'nde Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Bölümü'nde kamu yönetimi eğitimi verilmeye başlanmıştır (Altan vd, 2010:257).

1981 yılında Yüksek Öğretim Kurulu'nun (YÖK) kurulmasından sonra kamu yönetimi bölümlerinin Türkiye'de sayısı hızla artmaya başlamıştır. Türkiye'de 1990 yılından sonra İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri bünyelerinde kamu yönetimi bölümleri açılmıştır. 2000'li yıllarda ise kamu yönetimi bölümlerinde isim değişikliğine gidilerek siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümleri (SBKY) oluşturulmaya başlanmıştır. Türkiye'de kamu yönetimi eğitimi kamu yönetimi ve SBKY bölümü olmak üzere iki isim adı altında farklı üniversitelerde verilmektedir.

Tablo 1: Türkiye'deki Kamu Yönetimi Bölümlerinin Dağılımı

Üniversiteler	Devlet	Vakıf	İkinci Öğretim
1.Adıyaman Üniversitesi	+		+
2. Atatürk Üniversitesi	+		+
3.Adnan Menderes Söke İşletme Fakültesi	+		+
4.Bitlis Eren Üniversitesi	+		
5.Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	+		+
6.Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	+		+
7.Dokuz Eylül Üniversitesi	+		+
8.Gaziantep Üniversitesi	+		
9.Harran Üniversitesi	+		+
10.İstanbul Aydın Üniversitesi		+	
11.Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	+		+
12.Karadeniz Teknik Üniversitesi	+		+
13.Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	+		+
14.Manisa Celâl Bayar Üniversitesi	+		+ Uzaktan eğitim var
15.Mersin Üniversitesi	+		
16.Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	+		+
17.Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	+		+

18.Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	+		+	
19.Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	+		+	
20.Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	+		+	
21.Trakya Üniversitesi	+		+	
22.Uşak Üniversitesi	+		+	
23.Van Yüzüncüyıl Üniversitesi	+			
24.Yeditepe Üniversitesi		+		
25.Doğu Akdeniz Üniversitesi		KKTC		
26.Lefke Avrupa Üniversitesi		KKTC		

Kaynak:2019 Yükseköğretim Kurumlar Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu verilerinden yararlanarak yazar tarafından hazırlanmıştır.

Tablo 1'i değerlendirdiğimizde 22'si devlet üniversitesinde, 2'si vakıf üniversitesinde, 2'si KKTC'de olmak üzere 26 kamu yönetimi bölümü bulunmaktadır. 17 devlet üniversitesinin kamu yönetimi bölümünde ikinci öğretim eğitimi bulunmaktadır. Ayrıca İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi'nde, Manisa Celal Bayar Üniversitesi'ne uzaktan öğretim şeklinde kamu yönetimi eğitimi gerçekleştirilmektedir.

Tablo 2: SBKY Bölümlerinin Dağılımı

Üniversiteler	Devlet	Vakıf	Öğrenim Dili	İkinci Öğretim
1. Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	+		İngilizce	
2.Afyon Kocatepe Üniversitesi	+		Türkçe	+
3.Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	+		Türkçe	
4.Akdeniz Üniversitesi	+		Türkçe	+
5.Aksaray Üniversitesi	+		Türkçe	+
6.Altınbaş Üniversitesi		+	İngilizce	
7.Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	+		Türkçe	
8.Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	+		İngilizce	
9.Ankara Üniversitesi	+		Türkçe	
10.Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	+		İngilizce	
11.Artvin Çoruh Üniversitesi	+		Türkçe	
12.Atılım Üniversitesi		+	İngilizce	
13.Avrasya Üniversitesi		+	Türkçe	
14.Adnan Menderes Üniversitesi (Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi)	+		Türkçe	+
15.Balıkesir Üniversitesi	+		Türkçe	
16.Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi	+		Türkçe	+

17.Bartın Üniversitesi	+		Türkçe	
18.Bayburt Üniversitesi	+		Türkçe	+
19.Batman Üniversitesi	+		Türkçe	
20.Beykent Üniversitesi		+	İngilizce	
21.Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	+		Türkçe	+
22.Bingöl Üniversitesi	+		Türkçe	
23.Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	+		Türkçe	+
24.Bursa Uludağ Üniversitesi	+		Türkçe	+
25.Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	+		Türkçe	+
26.Çankırı Karatekin Üniversitesi	+		Türkçe	
27.Dicle Üniversitesi	+		Türkçe	+
28.Doğuş Üniversitesi		+	Türkçe	+
29.Düzce Üniversitesi	+		Türkçe	
30.Erciyes Üniversitesi	+		Türkçe	
31.Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	+		Türkçe	
32.Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	+		Türkçe	+
33.Fırat Üniversitesi	+		Türkçe	+
34.Gaziantep Üniversitesi	+		Türkçe	
35.Giresun Üniversitesi	+		Türkçe	+
36.Gümüşhane Üniversitesi	+		Türkçe	+
37.Hacettepe Üniversitesi	+		İngilizce	
38.Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	+		Türkçe	+
39.Hitit Üniversitesi	+		Türkçe/İngilizce	+
40.Iğdır Üniversitesi	+		Türkçe	
41.İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi		+	İngilizce	+
42.İnönü Üniversitesi	+		Türkçe	+
43.İstanbul Arel Üniversitesi		+	İngilizce	
44.İstanbul Gedik Üniversitesi		+	İngilizce	
45.İstanbul Gelişim Üniversitesi		+	İngilizce	
46.İstanbul Kent Üniversitesi		+	İngilizce	
47.İstanbul Medeniyet Üniversitesi		+	İngilizce	
48.İstanbul Medipol Üniversitesi		+	İngilizce	
49.İstanbul Rumeli Üniversitesi		+	İngilizce	
50.İstanbul Üniversitesi	+		%30 İngilizce	
51.İstinye Üniversitesi		+		

52.İzmir Demokrasi Üniversitesi	+		İngilizce	
53.İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	+		İngilizce	
54.Kadir Has Üniversitesi		+	İngilizce	
55.Kafkas Üniversitesi	+		Türkçe	+
56.Kapadokya Üniversitesi		+	İngilizce	
57.Karabük Üniversitesi	+		Türkçe	+
58.Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	+		Türkçe	
59.Kastamonu Üniversitesi	+		Türkçe	+
60. Kırıkkale Üniversitesi	+		Türkçe	+
61.Kırklareli Üniversitesi	+		Türkçe	+
62.Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	+		Türkçe	+
63.Kilis 7 Aralık Üniversitesi	+		Türkçe	
64.Kocaeli Üniversitesi	+		Türkçe	+
65.Marmara Üniversitesi	+		Türkçe/Fransızca	
66.Munzur Üniversitesi	+		Türkçe	
67.Muş Alparslan Üniversitesi	+		Türkçe	
68.Necmettin Erbakan Üniversitesi	+		Türkçe	+
69.Nişantaşı Üniversitesi		+	İngilizce	
70.Nuh Naci Yazgan Üniversitesi		+	İngilizce	
71.Ondokuz Mayıs Üniversitesi	+		Türkçe	
72.Ordu Üniversitesi	+		Türkçe	+
73.Orta Doğu Teknik Üniversitesi	+		İngilizce	
74.Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	+		Türkçe	+
75.Pamukkale Üniversitesi	+		Türkçe	+
76.Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	+		Türkçe	
77.Sakarya Üniversitesi	+		Türkçe	+
78.Selçuk Üniversitesi	+		Türkçe	+
79.Sinop Üniversitesi	+		Türkçe	+
80.Süleyman Demirel Üniversitesi	+		Türkçe	+
81.Şırnak Üniversitesi	+		Türkçe	
82.Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	+		Türkçe	
83.Trakya Üniversitesi	+		Türkçe	+
84.Yalova Üniversitesi	+		Türkçe	
85.Yozgat Bozok Üniversitesi				+

86.Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	+	Türkçe	+
87.Girne Amerikan Üniversitesi	KKTC	İngilizce	
88.Kıbrıs Amerikan Üniversitesi	KKTC	İngilizce	

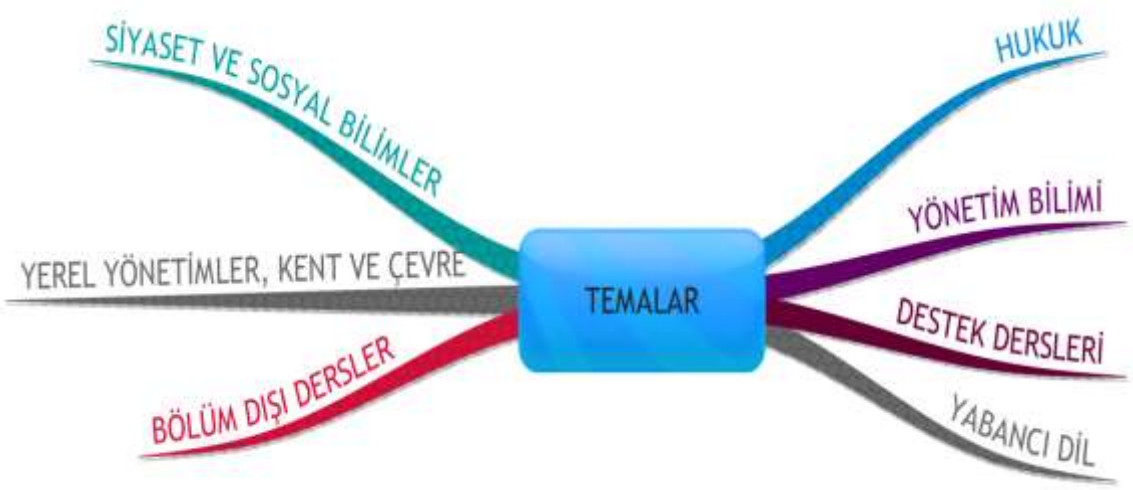
Kaynak: 2019 Yükseköğretim Kurumlar Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu verilerinden yararlanarak yazar tarafından hazırlanmıştır**.**

SBKY bölümlerinin 68'i devlet üniversitelerinde olup, bunlardan sadece 5'inin eğitim dili İngilizcedir. 2'si Kıbrıs'ta olmak üzere 20 vakıf üniversitesinde SBKY bölümü bulunmaktadır. Ayrıca siyaset bilimi adı ile de 3 devlet üniversitesi (Galatasaray Üniversitesi, Samsun Üniversitesi ve Siirt Üniversitesi'nde) ve 4 vakıf üniversitesinde bölüm bulunmaktadır. 15 devlet üniversitesinde ve 26 vakıf üniversitesinde siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler bölümü bulunmaktadır. Ayrıca İstanbul Üniversitesi'nde siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler bölümü bulunmaktadır.

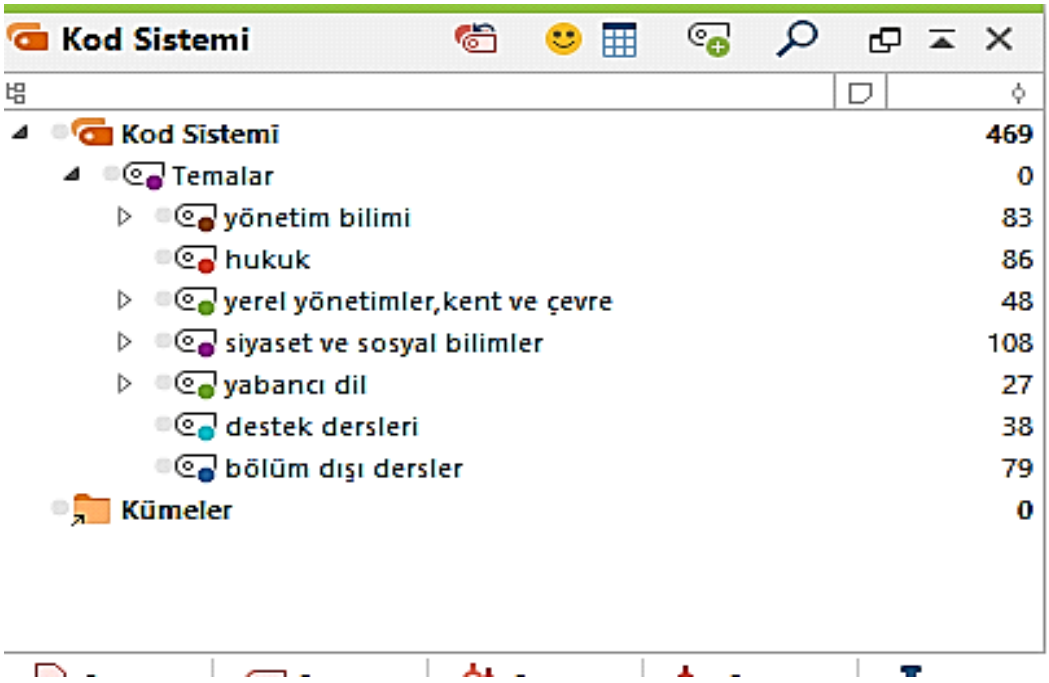
Türkiye'de kamu yönetimi öğretiminde üniversitelerdeki bölüm isimlerinin çoğunluğunu SBKY bölümü oluşturmaktadır. Özellikle son yıllarda daha önce kamu yönetimi bölümü olarak açılan bölümlerde SBKY olarak isim değişikliğine gidilmektedir. Ayrıca yeni açılan üniversitelerdeki bölümlerde SBKY bölüm ismi olarak tercih edilmektedir.

Yöntem

Bu çalışmada kamu yönetimi öğretimi geniş anlamda ele alınmaktadır. Çalışmanın amacı, farklı bölgelerde bulunan altı SBKY bölümünün ders planlarını karşılaştırarak, benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymaktır. Çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi; araştırılması hedeflenen olgu veya olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini içermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016:189). 1992 yılında kurulan ve farklı bölgelerden seçilen altı üniversitenin SBKY bölümü araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Çalışmada Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Kırıkkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi SBKY bölümlerinin lisans düzeyinde sekiz yarıyıllık ders planları incelenmiştir. Ders planlarındaki ders isimleri incelenerek temalar ve kodlar oluşturulmuştur. SBKY bölümlerinin alt disiplinleri; siyaset ve sosyal bilimler, hukuk bilimleri, yönetim bilimi ve kent, çevre ve yerel yönetim politikalarından oluşmaktadır. Temaların oluşturulmasında bu alt bilim dalları dikkate alınarak, 7 adet tema oluşturulmuştur. Temalar oluşturulduktan sonra ders planları incelenerek, temaların alt kodları SBKY bölümünde 2 uzmanın görüşü ile belirlenmiştir. Fakülte içindeki diğer bölümlerdeki öğretim üyeleri tarafından verilen iktisat ve muhasebe ile gibi dersler bölüm dışı dersler temasında kodlanmıştır. Öğrencilerin gelişimine destek vermek amacıyla verilen Türk Dili, Atatürk İlkeleri, resim, halkla ilişkiler, sunum becerileri gibi dersler destek dersleri olarak kodlanmıştır (Alkuş, 2010:16).

Şekil 1: Temalar

Şekil 2: Kod Sistemi

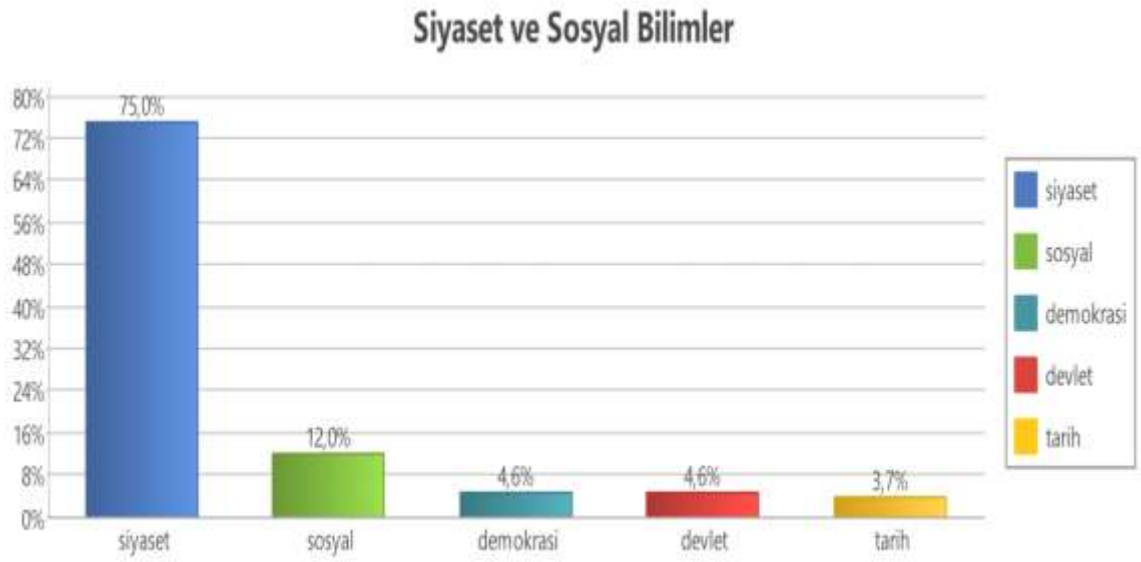
Bulgular Ve Yorumlar

Tablo 3: Altı Üniversitenin SBKY Bölümü Kontenjan Öğrenci Sayıları, Öğretim Üyeleri Sayıları

Üniversiteler	Kontenjan (NÖ+İÖ)	Kayıtlı Öğrenci Sayısı (NÖ+İÖ)	Bölümdeki Öğretim Üyesi Sayısı	Öğretim Üyesi Başına Düşen Öğrenci Sayısı
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	168	910	5	182
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	114	570	7	81,4
Kafkas Üniversitesi	164	367	3	122,3
Kırıkkale Üniversitesi	186	1042	10	104,2
Süleyman Demirel Üniversitesi	216	777	11	70,6
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	103	542	6	90,3

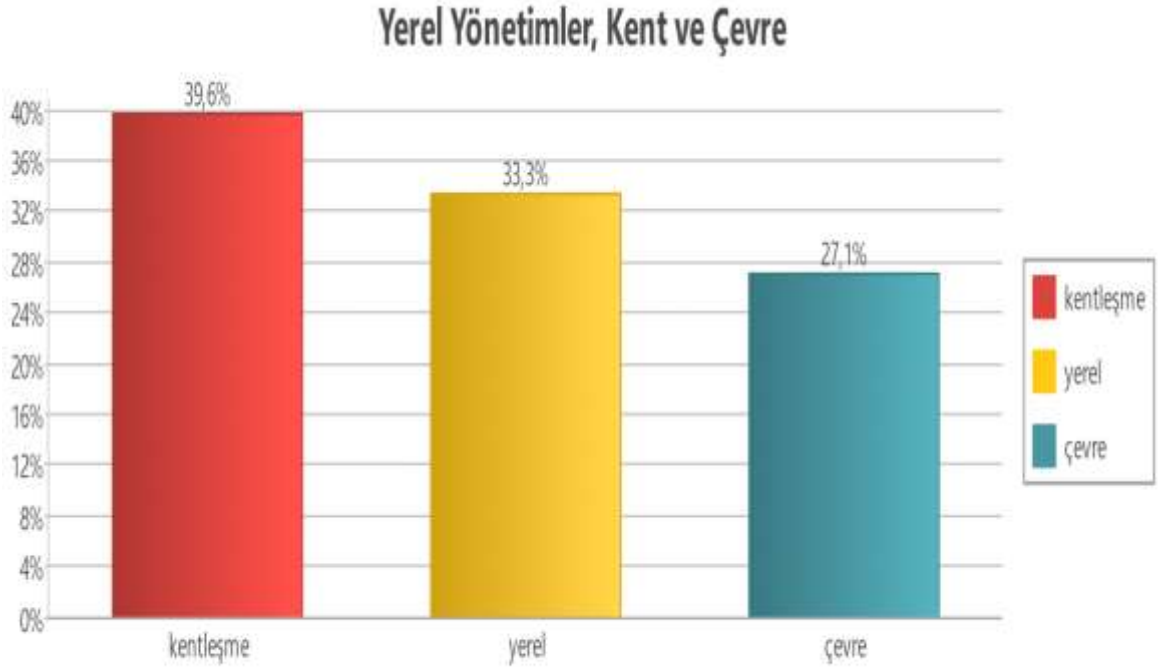
Kaynak: yokatlas.yok.gov.tr verilerden yararlanılarak yazar tarafından hazırlanmıştır.

Tablo 3'de altı üniversitenin SBKY bölümlerinin kontenjan, kayıtlı öğrenci sayıları, bölümdeki öğretim üyeleri sayıları ve öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı verileri gösterilmektedir. Bu veriler çerçevesinde öğrenci sayısı ve öğretim üyesi sayısı açısından en fazla öğrenciye Süleyman Demirel Üniversitesi, en az öğrenciye ise Kafkas üniversitesi SBKY bölümünün sahip olduğunu söylemek mümkündür. Öğretim üyesi başına öğrenci sayıları açısından Süleyman Demirel Üniversitesi SBKY bölümünde 70,6, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi SBKY bölümünde 81,4, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi SBKY bölümünde 90,3, Kırıkkale Üniversitesi SBKY bölümünde 104,2, Kafkas Üniversitesi SBKY bölümünde 122,3 ve Aydın Adnan Menderes Üniversitesi SBKY bölümünde 182'dir. Öğretim üyesi başına düşen sayı oldukça fazladır. Eğitimin etkin ve kaliteli olabilmesi için öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının 8-10 arasında olması gerekliliği çalışmalarda vurgulanmaktadır (Bağçe, 2010:31).

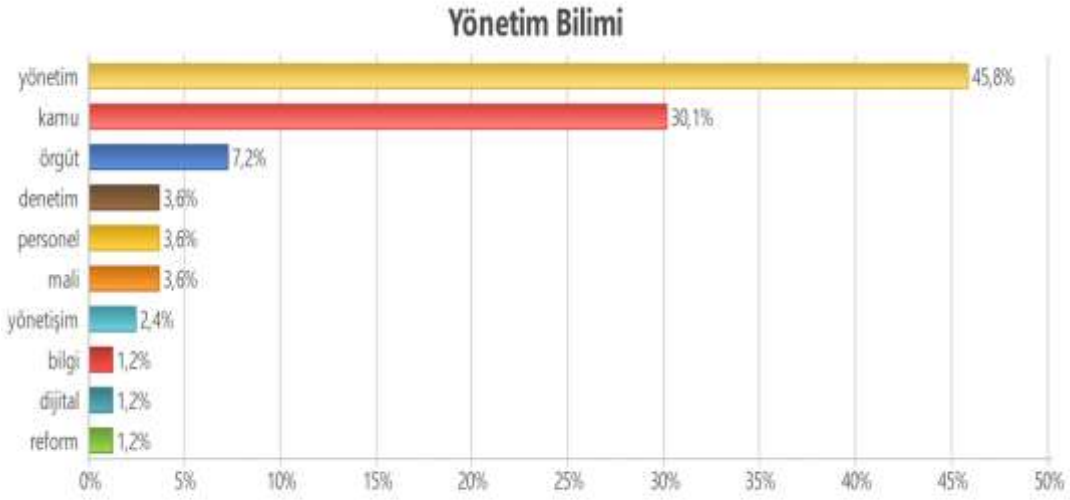
ŞEKİL 4: Siyaset ve Sosyal Bilimler Temasının Alt Kodlarının Dağılımı

Siyaset ve sosyal bilimler temasında siyaset, sosyal, demokrasi, devlet ve tarih olmak üzere 5 alt kod oluşturulmuştur. Altı üniversitenin ders planları içinde en fazla oran %75 ile siyaset alt kodunun iken, en az oran %3,7 ile tarih alt koduna aittir.

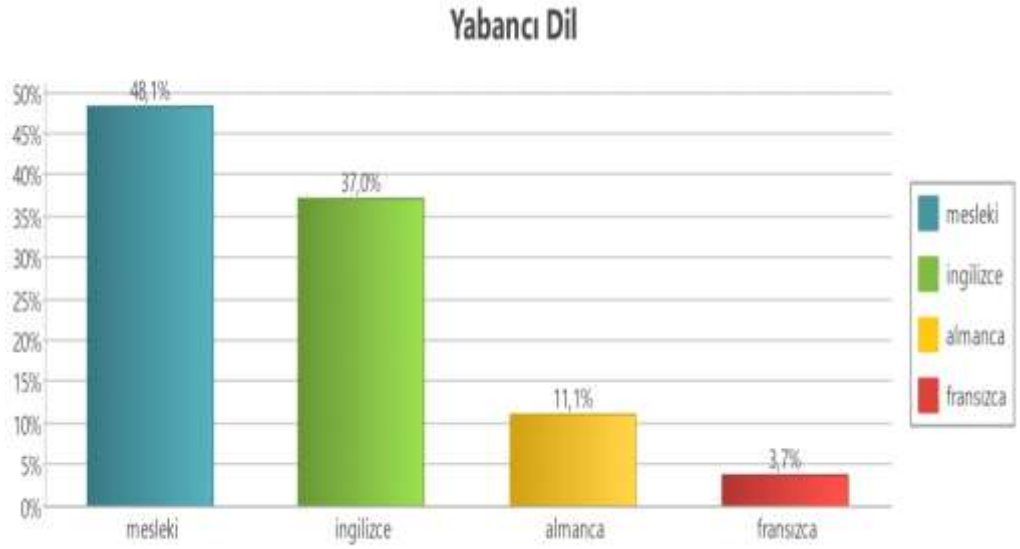
ŞEKİL 5: Yerel Yönetimler Kent ve Çevre Temasının Alt Kodlarının Dağılımı

Yerel yönetimler, kent ve çevre temasıyla ilgili kentleşme, yerel ve çevre olmak üzere üç alt kod oluşturulmuştur. Bu alt kodlar içinde altı üniversitelerin ders planları içerisinde %39,6 ile en fazla oran kentleşme alt kodunun iken, en az oran ise %27,1 ile çevre alt kodunundur.

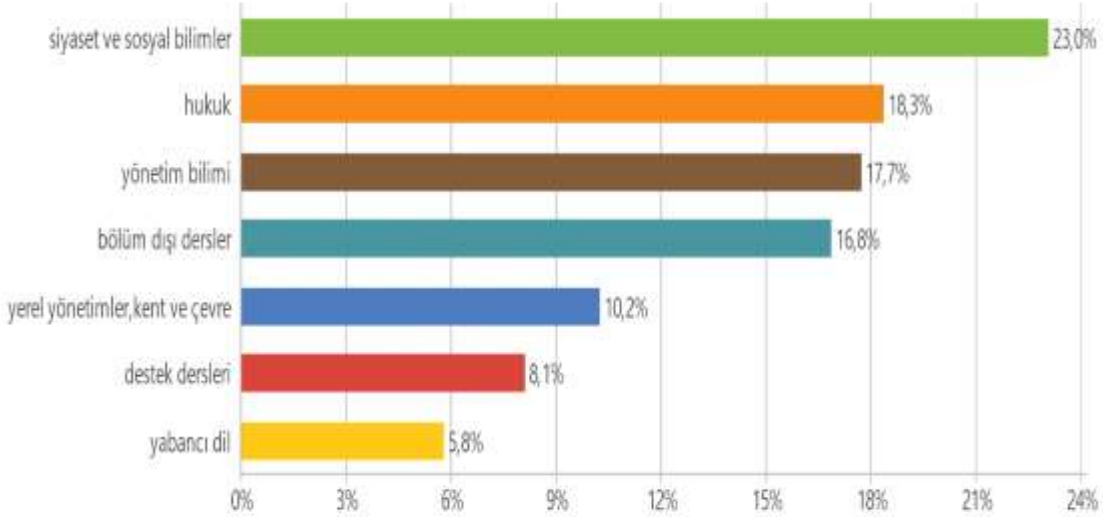
Şekil 6: Yönetim Bilimi Temasının Alt Kodlarının Dağılımı

Yönetim bilimi temasıyla ilgili yönetim, kamu, örgüt, denetim, personel, mali, yönetişim, bilgi, dijital ve reform olmak üzere on ayrı alt kod belirlenmiştir. Bu alt kodlar içerisinde en fazla oran %45,8 ile yönetim alt kodunun iken, en az oran %1,2 ile bilgi, dijital ve reform alt kodlarınındır.

Şekil 7: Yabancı Dil Temasının Alt Kodlarının Dağılımı

Yabancı dil temasıyla ilgili mesleki, İngilizce, Almanca ve Fransızca olmak üzere üç ayrı alt kod oluşturulmuştur. Bu alt kodlar içerisinde en fazla oran %48,1 mesleki alt kodunun iken, en az oran %3,7 ile Fransızca alt kodunundur.

Şekil 8: Temel Kodların Dağılımı

Oluşturulmuş olan yedi temel kod içerisinde altı üniversitenin ders planlarında siyaset ve sosyal bilimler kodu %23, hukuk kodu %18,3, yönetim bilimi %17,7, bölüm dışı dersler %16,8 yerel

yönetimler, kent ve çevre %10,2 oranına sahiptir. En az oran ise %5,8 ile yabancı dil kodunundur. Şekil 8 deki verileri değerlendirdiğimizde ders planlarında siyaset ve sosyal bilimler alt bilim dalının etkin olduğu görülmektedir. SBKY bölümünün dört temel alt dalı içerisinde altı üniversite içinde dengeli bir dağılımını olmadığını söylemek mümkündür.

Tablo 4: Kodların Üniversiteler Arası Dağılımı

	Kafkas Üniversitesi	Adnan Menderes Üniversitesi	Bülent Ecevit Üniversitesi	Çanakkale Üniversitesi	Kırıkkale Üniversitesi	Süleyman Demirel Üniversitesi
bölüm dışı dersler	12,7%	20,3%	19,0%	11,4%	15,2%	21,5%
destek dersleri	13,2%		26,3%	21,1%	21,1%	18,4%
yabancı dil	33,3%	3,7%	3,7%	29,6%	22,2%	7,4%
siyaset ve sosyal bilimler	21,3%	19,4%	13,0%	13,0%	23,1%	10,2%
yerel yönetimler,kent ve çevre	22,9%	14,6%	20,8%	16,7%	12,5%	12,5%
hukuk	17,4%	14,0%	19,8%	16,3%	16,3%	16,3%
yönetim bilimi	10,8%	24,1%	12,0%	15,7%	18,1%	19,3%
TOPLAM	17,5%	16,4%	16,4%	15,8%	18,3%	15,6%
N = Belgeler	1 (16,7%)	1 (16,7%)	1 (16,7%)	1 (16,7%)	1 (16,7%)	1 (16,7%)

Kodların üniversiteler arası dağılımını incelediğimizde bölüm dışı dersler temel kodunun en fazla Süleyman Demirel Üniversitesi, destek dersleri temel kodunun en fazla Bülent Ecevit Üniversitesi, yabancı dil kodunun en fazla Kafkas Üniversitesi, siyaset ve sosyal bilimler temel kodunun en fazla Kırıkkale Üniversitesi, yerel yönetimler, kent ve çevre temel kodunun en fazla Kafkas Üniversitesi, hukuk temel kodunun en fazla Bülent Ecevit Üniversitesi ve yönetim bilimi temel kodunun Adnan Menderese Üniversitesi'nde olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 5: SBKY Bölümlerindeki Kayıtlı Öğrenci Sayısı İle Temel Kodların Üniversiteler Arası Dağılımı Arasındaki İlişki

Üniversite	Öğrenci Sayısı	En Fazla Olan Temel Kod
1.Kırıkkkale Üniversitesi	1042	Siyaset ve Sosyal Bilimler
2.Aydın Menderes Üniversitesi	910	Yönetim Bilimi
3.Süleyman Demirel Üniversitesi	777	Bölüm Dışı Dersler
4.Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	570	Yabancı Dil
5.Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	542	Destek Dersleri
6.Kafkas Üniversitesi	367	Yabancı Dil

Tablo 5'deki verilere göre kayıtlı öğrenci sayısının en fazla olduğu Kırıkkale Üniversitesi SBKY bölümünde siyaset ve sosyal bilimler dersleri, kayıtlı öğrenci sayısı açısından ikinci sırada yer alan Adnan Menderes Üniversitesi SBKY bölümünde yönetim bilimi dersleri daha fazladır. Kayıtlı öğrenci sayısı açısından üçüncü olan Süleyman Demirel Üniversitesi ders planında bölüm dışı dersler, dördüncü olan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi SBKY ders planında yabancı dil, beşinci olan Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi SBKY bölümünde destek dersleri ve en az öğrenciye sahip olan Kafkas Üniversitesi SBKY bölümünde yabancı dil dersleri daha fazla yoğunluktadır. Bu veriler çerçevesinde kayıtlı öğrenci sayısının yüksek olduğu bölümlerde

SBKY'nin alt bilim dalları dersleri daha yoğunluktadır. Kayıtlı öğrenci sayısı azaldıkça SBKY bölümünde destek dersleri ve yabancı dil derslerinin daha fazla olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 6: Alt Kodların Üniversiteler Arası Dağılımı

	Kafkas Üniversitesi	Adnan Menderes Üniversitesi	Bülent Ecevit Üniversitesi	Çanakkale Üniversitesi	Kırıkkale Üniversitesi	Süleyman Demirel Üniversitesi
bölüm dışı dersler	12,7%	20,3%	19,1%	11,4%	15,2%	21,5%
destek dersleri	13,2%		26,3%	21,1%	21,1%	18,4%
▲ yabancı dil						
mesleki	53,8%			46,2%		
fransızca					100,0%	
almanca					100,0%	
ingilizce	20,0%	10,0%	10,0%	20,0%	20,0%	20,0%
▲ siyaset ve sosyal bilimler						
demokrasi	20,0%		20,0%	20,0%		40,0%
devlet	20,0%	20,0%	40,0%	20,0%		
tarih		50,0%	25,0%		25,0%	
sosyal	15,4%	15,4%	15,4%	23,1%	23,1%	7,7%
siyaset	23,5%	19,6%	9,9%	11,1%	25,9%	9,9%
▲ yerel yönetimler,kent ve çevre						
çevre	23,1%	7,7%	15,4%	23,1%	7,7%	23,1%
kentleşme	26,3%	10,5%	31,6%	10,5%	15,8%	5,3%
yerel	18,8%	25,0%	12,5%	18,8%	12,5%	12,5%
hukuk	17,4%	14,0%	19,8%	16,3%	16,3%	16,3%
▲ yönetim bilimi						
dijital		100,0%				
bilgi				100,0%		
personel	33,3%				33,3%	33,3%
reform						100,0%
örgüt		16,7%	16,7%	16,7%	33,3%	16,7%
mali	33,3%	33,3%		33,3%		
denetim		33,3%			33,3%	33,3%
yönetişim		50,0%				50,0%
kamu	8,0%	32,0%	8,0%	12,0%	16,0%	24,0%
yönetim	13,2%	18,4%	18,4%	18,4%	18,4%	13,2%
∑ TOPLAM	17,5%	16,4%	16,4%	15,8%	18,3%	15,6%
# N = Belgeler	1 (16,7%)	1 (16,7%)	1 (16,7%)	1 (16,7%)	1 (16,7%)	1 (16,7%)

Alt kodların üniversiteler arası dağılımını incelediğimizde mesleki alt kodlu dersler sadece Kafkas Üniversitesi ve Çanakkale Üniversitesi'nde yoğunlaşmaktadır. Demokrasi alt kodunun en fazla Süleyman Demirel Üniversitesi, devlet alt kodunun en fazla Bülent Ecevit Üniversitesi, tarih alt kodunun Adnan Menderes Üniversitesi ve siyaset alt kodunun en fazla Kırıkkale Üniversitesi'nde olduğu görülmektedir. Çevre alt kodunun oranı Kafkas Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Süleyman Demirel Üniversitesi'nde aynıdır. Kentleşme alt kodunun en fazla Bülent Ecevit Üniversitesi'nde, yerel alt kodu en fazla Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'ndedir. Dijital alt kodlu derslerin hepsi Aydın Adnan Menderes Üniversitesinde iken, bilgi alt kodlu derslerin hepsi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde bulunmaktadır. Yönetişim alt kodlu dersler sadece Aydın Adnan Menderes ve Süleyman Demirel Üniversitesi'nde bulunmaktadır. Kamu alt kodu en fazla Adnan Menderes Üniversitesi'nde vardır. Yönetim alt kodlu derslerin oranı dört üniversitede aynı orana sahip olup, daha dengeli bir dağılım söz konusudur.

Sonuç ve Öneriler

Akademik bir disiplin olan kamu yönetiminin temel işlevi yükseköğrenim düzeyinde eğitim, öğretim, araştırma, uygulama faaliyetleridir. Türkiye'de kamu yönetimi eğitimi 26 kamu yönetimi

bölümü ve 88 SBKY bölümü bulunmaktadır. Bu çalışmada farklı bölgelerden seçilen altı üniversitenin SBKY sekiz yarıyıllık ders planları nitel olarak analiz edilmiştir**.** Yapılan analiz çalışması verileri çerçevesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır.

Öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı oldukça fazladır. Derslerin etkinliği öğrenci ve öğretim elemanı arasındaki iletişimin geliştirilmesi açısından öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının az olması önemli bir gerekliliktir. Öğretim üyesi sayısı kontenjanlardaki artışa paralel olarak planlanmalıdır. Bu planlamada SBKY bölümlerinin anabilim dalları bazında eşit sayıda öğretim üyesi olmasına dikkat edilmelidir. Yeterli sayıda öğretim üyesi olması daha fazla seçmeli dersin açılması açısından da katkı sağlayabilir.

İncelenen altı üniversitede ders planlarında anabilim dalları bazında derslerin dağılımı farklıdır. Örneklem içerisinde yer alan altı üniversitede SBKY alt bilim dalları arasında derslerin dağılımının farklı düzeylerde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kayıtlı öğrenci sayısı ile derslerin dağılımı arasında bir etki söz konusudur. Kayıtlı öğrenci sayısının en fazla olduğu Kırıkkale Üniversitesi SBKY bölümünde siyaset ve sosyal bilimler dersleri, kayıtlı öğrenci sayısı açısından ikinci sırada yer alan Adnan Menderes Üniversitesi SBKY bölümünde yönetim bilimi dersleri daha fazladır. Kayıtlı öğrenci sayısı açısından üçüncü olan Süleyman Demirel Üniversitesi ders planında bölüm dışı dersler, dördüncü olan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi SBKY ders planında yabancı dil, beşinci olan Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi SBKY bölümünde destek dersleri ve en az öğrenciye sahip olan Kafkas Üniversitesi SBKY bölümünde yabancı dil dersleri daha fazla yoğunluktadır. Bu veriler çerçevesinde kayıtlı öğrenci sayısının yüksek olduğu bölümlerde SBKY'nin alt bilim dalları dersleri daha yoğunluktadır. Kayıtlı öğrenci sayısı azaldıkça SBKY bölümünde destek dersleri ve yabancı dil derslerinin daha fazla olduğunu söylemek mümkündür.

Her üniversitenin ders planlarında belli bir anabilim dalı bazında yoğunlaşma söz konusudur. Anabilim dallarının kendi içindeki derslerin de dengeli olarak dağıtılması gerekir. Ders planları oluşturulurken anabilim dallarında uzmanlaşmaya yönelik seçmeli derslerin eşit sayıda olmasına dikkat edilmelidir. Ders planlarında uygulamaya yönelik dersler daha fazla olmalıdır. Ders planlarında değişiklik yapılması durumunda öğrencilerin istek ve beklentilerinin de dikkate alınması gerekir. Kamu yönetiminde yaşanan gelişmelere uygun olarak programların güncellenmesi önemlidir. Kamu yönetiminde yaşanan dönüşüm süreci ders planlarına aktarılmalıdır. Yapılan araştırma sonucunda kamu yönetimindeki yönetişim, dijital ve bilgi gibi kavramlarla ilgili derslerin yeterli düzeyde ders planlarında yer almadığı görülmektedir. Ayrıca uygulamaya yönelik ders sayısı da oldukça azdır. Örneklem içerisindeki üniversitelerde ders planlarında değişiklik yapılmasının gerekliliği olduğu sonucuna varılmıştır.

Kaynakça

Alkuş, O. (2010). Lisans düzeyinde kamu yönetimi eğitimi ve öğretiminin sayısal bir analizi. İ. E. Taş & A. H. Aydın (Ed), *Küreselleşme sürecinde kamu yönetiminde eğitim ve araştırma* (ss.9-18). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yayınları.

Altan, Y., Kerman, U., & Aktel, M. (2010). Kamu yönetiminde lisans öğretimi ile ilgili bir araştırma. İ. E. Taş & A. H. Aydın (Ed), *Küreselleşme sürecinde kamu yönetiminde eğitim ve araştırma* (ss.57-75). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yayınları.

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler SBKY Öğretim Programı, https://akademik.adu.edu.tr/fakulte/nazilliiibf/default.asp?brm=3934&yk=364518&s=dersler (10.01.2019).

Bağçe, E. (2010). Dünya'da ve Türkiye'de siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümleri üzerine karşılaştırmalı bir inceleme. İ. E. Taş & A. H. Aydın (Ed), *Küreselleşme sürecinde kamu*

yönetiminde eğitim ve araştırma (ss.19-34). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yayınları.

Bülent Ecevit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi SBKY Ders Planı, https://cdn2.beun.edu.tr/kamuyonetimi/59246aeafa73c4f52d8b5aa3bf655260/turkcedersicerikleri1.pdf (11.01.2019).

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi SBKY Ders Planı, http://ebs.comu.edu.tr/Ders_Plani.aspx?bno=2036&bot=2495 (14.01.2019).

Eryılmaz, B. (2014). *Kamu yönetimi düşünceler yapılar fonksiyonlar politikalar*. Umuttepe Yayınları.

Görmez, K. (2015). Olgusal ve kuramsal boyutlarıyla kamu yönetimi. B. Parlak, M. Okçu, & E. Akman (Ed), *Kamu yönetimi eğitimi geçmişten geleceğe küresel ve ulusal perspektifler* (ss.25-36). Ekin Yayınevi.

Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi SBKY Ders Planı, https://www.kafkas.edu.tr/iibf/TR/sayfa5721 (10.01.2019).

Kaya, Y. K. (1995). Türkiye'de kamu yönetimi öğretimi**.** *Kamu yönetimi disiplini sempozyumu bildirileri kitabı* (ss. 250-269). TODAİE Yayınları.

Kırıkkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi SBKY Ders Planı, https://obs.kku.edu.tr/oibs/bologna/start.aspx?gkm=058434400311013111434460322163880834456383683219432230388963448 0 (10.01.2019).

Ömürgönülşen, U. (2010). Türkiye'de lisans düzeyi kamu yönetimi öğretiminde yakın dönemde yaşanan gelişmeler: mevcut durum, sorun alanları ve gelişme eğilimleri. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*,65(3), 123-161.

Parlak, B. (2015). Kamu yönetimi eğitiminin tarihsel kökenleri. B. Parlak, M. Okçu & E. Akman (Ed), *Kamu yönetimi eğitimi geçmişten geleceğe küresel ve ulusal perspektifler* (ss.53-76). Ekin Yayınevi.

Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi SBKY Ders Planı, http://iibf.sdu.edu.tr/assets/uploads/sites/271/files/siyaset-bilimi-ve-kamu-yonetimi-ders-plani-29082019.pdf (10.01.2019).

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Seçkin Yayınevi.

Yüksek Öğretim Program Atlası (2020) https://www.yokatlas.yok.gov.tr (25.01.2020).

2019 Yükseköğretim Kurumlar Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu, https://www.osym.gov.tr/TR,16858/2019-yuksekogretim-programlari-ve-kontenjanlari-kilavuzu.html (25.01.2020).